

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3234/2019. (X. 11.) AB VÉGGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság 1.Pf.20.513/2018/8. számú ítélete, a Veszprémi Járásbíróság 2.P.20.454/2017/30/I. számú ítélete, a Veszprémi Járásbíróság 2.P.20.454/2017/26. számú végzése és a Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság 1.Pkf.20.511/2018/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be, melyben kérte a Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság 1.Pf.20.513/2018/8. számú ítélete, a Veszprémi Járásbíróság 2.P.20.454/2017/30/I. számú ítélete, a Veszprémi Járásbíróság 2.P.20.454/2017/26. számú végzése és a Veszprémi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 1.Pkf.20.511/2018/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasszal támadott, az elsőfokú bíróság által hozott ítéletben megállapított tényállás szerint az indítványozó (az alapügy felperese) 1987-ben megszerzett egy balatoni belterületi, hétvégi ház és udvar megjelölésű ingatlant, míg az azzal szomszédos ingatlan az I-II. rendű alperesek tulajdonát képezi. Az indítványozó 1989. január 30-án kérte a földhivatalt, hogy ingatlanának területét 648 m²-re javítsa ki. A földhivatal az ingatlan területét kijavította 625 m²-ről a jelenlegi 648 m²-re, a természetben kialakult birtoklási viszonyok változatlanul hagyásával.
- [3] 3. Az indítványozó 2014. február 27-én kérte a telkével szomszédos ingatlan határvonalára vonatkozóan az ingatlan-nyilvántartási térkép kiigazítását, mert az az eredeti tulajdoni helyzethez képest eltérően ábrázolta az ingatlanokat. A Veszprém Megyei Kormányhivatal a határvonal érintetlenül hagyása mellett a hétvégi ház térképi határvonalát javította ki. A határozattal szemben az indítványozó keresetet nyújtott be a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz, ahol keresetét a 2015. február 13-án kelt 3.K.27.223/2014/7. számú jogerős ítéletével a bíróság elutasította. Az indítványozó felülvizsgálati kérelmét a Kúria Kfv.III.37.528/2015. szám alatti döntésében szintén elutasította. Ezt követően indítványozó a Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság 1.Pf.20.963/2013/3. számú részítélete folytán elbírálándóként fennmaradó keresetét kiterjesztette. Az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolásában utalt arra, hogy egy korábbi jogerős ítélet, a Veszprémi Városi Bíróság 5.P.21.473/2001/29. számú ítélete már vizsgálta, hogy az érvényes térképi telekhatárhoz képest történt-e birtokháborítás, azaz a térképi állapotnak megfelelő-e a természetbeni használat. Abban az eljárásban már jogerősen megállapítást nyert, hogy a perbeli ingatlanok közötti természetbeni határvonal megegyezik az ingatlan-nyilvántartási határvonallal. Jelen perben kizárólag azt lehetett vizsgálni, hogy a térkép szerkesztése során történt-e az ingatlan-nyilvántartást kezelő hatóság részéről olyan hiba, amely az ingatlan-nyilvántartási térkép az indítványozó számára sérelmes szerkesztését jelentette.
- [4] 4. Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az indítványozó nyújtott be fellebbezést, kérve annak hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását.
- [5] 5. A másodfokú bíróság a fellebbezést nem találta megalapozottnak, álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a felek által felajánlott és szükséges bizonyítási eljárást lefolytatva a tényállást helyesen állapította meg, és az abból levont jogi következtetése is helytálló.
- [6] 6. Az indítványozó ezt követően alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, kérve a Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság 1.Pf.20.513/2018/8. számú ítélete, a Veszprémi Járásbíróság 2.P.20.454/2017/30/I. számú ítélete, a Veszprémi Járásbíróság 2.P.20.454/2017/26. számú végzése és a Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság 1.Pkf.20.511/2018/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének meg-

állapítását és megsemmisítését, mert álláspontja szerint azok sértik az Alaptörvény XIII. cikk (1)–(2) bekezdésében, a XX. cikk (1)–(2) bekezdésében, a XXIV. cikk (1) bekezdésében, a XXVIII. cikk (1) bekezdésében és a 28. cikkében foglaltakat. Indokolása szerint az Alaptörvény XX. cikk (1)–(2) bekezdésében leírt alkotmányos jogát azáltal sértik a szomszéd ingatlan tulajdonosai, hogy a háza mellett a szétrozsdásodott kerítést végig összetöredezett azbeszt lemezekkel pótolták, veszélyeztetve az indítványozó és családja egészségét. Tulajdonosi joga azáltal sérült, hogy az alperesek jogelődje önkényesen, a telekmegosztás után a földmérési jeleket megszüntette és az általuk kimért helyre építette meg a kerítést a hétvégi házáig, ezért az ingatlanának területe nem felel meg az adásvételi szerződésben foglalt 648 m² területnek, az alperes jogelődje pedig az eltulajdonított területért kártalanítást nem fizetett. A XXIV. cikk (1) bekezdésében és a XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt jogait azáltal látja sérülni, hogy 30 éve járja a bíróságokat, a földhivatalokat, de a mai napig sem sikerült elintézní, hogy a törvényi előírásnak megfelelően, akár a hibahatár alkalmazásával is kitűzzék a két ingatlan közötti határvonalat. A 30 év, amely alatt nem sikerült telekhatár ügyét elintézní, nem nevezhető „tiszteességes módon és ésszerű határidőn belüli” intézésnek. Az indítvány indokolása szerint továbbá nem felel meg a valóságnak az a szakértői nyilatkozat, ami alapján az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, a másodfokú bíróság ítélete is több valótlan megállapítást tartalmaz, a két tanú pedig hamis tanúzással is gyanúsítható.

- [7] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadásáról dönt, melynek során az eljáró tanács vizsgálja, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz befogadhatóságára vonatkozó törvényi – formai és tartalmi – feltételeknek.
- [8] 4.1. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány határidőben érkezett, az indítványozó érintettnek tekinthető és a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.
- [9] 4.2. A befogadhatóság további feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság az alábbi következtetésekre jutott.
- [10] Az Abtv. 27. § a) pontja alapján akkor lehet alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulni, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti.
- [11] 4.3. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény 28. cikke sérelmét is állította, amely azonban nem tekinthető az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát tartalmazó alaptörvényi rendelkezésnek, ezért erre alkotmányjogi panasz nem alapítható, ezen indítványi elemet az Alkotmánybíróság a fentiek okán nem vonhatta vizsgálata körébe.
- [12] 4.4. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése alapján az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia; ennek követelményeként az (1b) bekezdés b) és e) pontjai rendelkeznek az indokolási kötelezettségről és annak tartalmáról.
- [13] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdésére, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdésére vonatkozóan az indítvány nem teljesíti a határozott kérelem feltételeit, ugyanis nem tartalmaz értékelhető indokolást arra nézve, hogy a támadott bírói döntések miért ellentétesek a hivatkozott alaptörvényi rendelkezésekkel.
- [14] Az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdése a kisajátítás feltételeiről szól, így az nem hozható érdemi összefüggésbe az indítvány által állított sérelmekkel. Jelen ügyben nincs szó kisajátításról, így a tulajdon kivételesen, közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett történő kisajátítási lehetőségének a sérelme sem valósulhatott meg, e jogot a támadott bírósági ítéletek fogalmilag nem sérthették.
- [15] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése kapcsán az indítvány ugyancsak nem tartalmaz az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja szerinti, a XXIV. cikk (1)–(2) bekezdése sérelmétől elkülönülő, alkotmányjogilag értékelhető indokolást. [Ezt az indítványozó egyébként maga is elismeri, a XXVIII. cikk (1) bekezdéséhez ugyanis csak annyi indokolást írt, hogy: „Ennek cikknek az indokolása megegyezik a XXIV. cikk (1) bekezdésnél leírt indokolással.”]
- [16] Mivel az indítvány az Alaptörvény fenti rendelkezéseire alapított részében az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjában foglaltaknak nem felel meg, ezek tekintetében az nem volt vizsgálható.

- [17] 5. Az indítványozó által állított további alaptörvényi sérelmekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt egyéb tartalmi feltételeit is megvizsgálta az Abtv. 56. § (2) bekezdésének megfelelően. Az Abtv. 29. §-ában foglalt követelmények szerint az alkotmányjogi panasz csak a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadható be. Ez alternatív feltétel, bármelyik megléte indokot ad a befogadásra {például: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]; illetve 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}.
- [18] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány indokolásának egy része eleve nem a jelen alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítéletekkel elbírált jogvita tárgyával függ össze. Ezek a panaszelemek olyan kérdésekre vonatkoznak, amelyek jelen bírósági eljárás tárgyát nem képezték. A bíróságok a támadott ítéleteikben egyértelműen leszögezték, hogy jelen perben kizárólag azt lehetett vizsgálni, hogy a térkép szerkesztése során történhetett-e az ingatlan-nyilvántartást kezelő hatóság részéről olyan hiba, amely az ingatlan-nyilvántartási térkép indítványozó számára sérelmes szerkesztését jelentette. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a kulcskérdés jelen perben az volt, hogy megfelel-e az ingatlan-nyilvántartási térkép az 1973. január 15-én kelt megosztási vázrajznak, illetve abban a megfelelő állapot létrejötte óta bármikor történt-e olyan változtatás, amely a telekhatárt az ingatlan-nyilvántartási térképen a felperes, illetve felperesi jogelőd hátrányára megváltoztatta. Ennek a kérdésnek a megválaszolására az elsőfokú bíróság az ügyben igazságügyi földmérő szakértőt rendelt ki, és az ő meggyőző és logikus indokolással ellátott nemleges válaszára alapította az indítványozó keresetét elutasító döntését. Az elsőfokú bíróság utalt arra is, hogy az indítványozó téves okfejtése alapvetően abból a körülményből eredhet, hogy bármilyen jelentősége lehet az 1973 előtti térképi állapotnak, tekintettel arra, hogy a telekhatár maga csak 1973-ban jött létre megosztással, így az 1973 előtti körülmények azt nem befolyásolhatják.
- [19] Az indítványozónak az Alaptörvény XX. cikkének sérelmére vonatkozó érvelése, miszerint a szomszéd ingatlan tulajdonosai a háza mellett a szétrozsdásodott kerítést végig összetöredezett azbeszt lemezekkel pótolták, veszélyeztetve családját és saját maga egészségét, nem képezte ennek a bírósági eljárásnak a tárgyát, így jelen alkotmányjogi panaszjárásban sem volt figyelembe vehető.
- [20] Az indítványozó a XXIV. cikk (1) bekezdése szerinti észszerű idő követelményének sérelmét abban látta, hogy 30 éve járja a bíróságokat, a földhivatalokat az ingatlanának telekhatárával kapcsolatba, ám ez idő alatt nem sikerült telekhatár ügyét elintézni, ezért ez az időtartam nem nevezhető „tiszteletes módon és észszerű határidőn belüli” intézésnek. A hivatkozott 30 év azonban értelemszerűen nem (csupán) a jelen bírósági eljárás, illetve az annak alapjául szolgáló hatósági eljárás időtartamára vonatkozik. Önmagában az, hogy az indítványozó hány éve jár a földhivatalba, illetve a bíróságokra, a jelen alkotmányjogi panasszal támadott ítéletekkel szembeni, alapvető alkotmányjogi jelentőségű érvként nem volt figyelembe vehető.
- [21] Az indítványozó minden további indokolása pedig valójában a bírói döntések alapjául szolgáló jogértelmezést, a bíróságok által megállapított tényállást, a bizonyítékok mérlegelését támadja. A panasz érdemi alkotmányjogi okfejtést nem tartalmaz; az indítvány az ítéletek tartalmi kritikáját foglalja magában, ezért az nem veti fel annak a lehetőségét, hogy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség történt volna, illetve hogy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésről volna szó, így a panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában meghatározott feltételnek sem.
- [22] Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza állandó gyakorlatát, mely szerint „az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik.” {3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]} Ez a megközelítés a jogszabályok bírósági eljárások során történő értelmezésére is irányadó. Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy a jogalkalmazói tevékenység során „a jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés; Indokolás [14]}.
- [23] Önmagukban a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések amúgy sem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}.
- [24] A bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára az Alkotmánybíróság nem rendelkezik hatáskörrel {elsőként lásd: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}.

- [25] Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság nem vizsgálja azt sem, hogy az indokolásban megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e az eljárásban szerzett bizonyítékokat és előadott érveket, vagy a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás megalapozott-e. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {3237/2012. (IX. 28.) AB végzés, 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]} {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]}. A támadott bírósági döntések – a jelen ügyben feltárható összefüggések alapján – ezért nem képezhették érdemi vizsgálat tárgyát.
- [26] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz befogadására, mivel az nem felel meg az Abtv. 27. §-ában, a 29. §-ában, valamint az 52. § (1b) e) pontjában írott feltételeknek, nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért a kérelmet az Abtv. 47. § (1) bekezdése, 50. §-a és az 56. § (1)–(3) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdései alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2019. szeptember 30.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/354/2019.

• • •